

СОВЕТ НИЖНЕШАНДЕРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Школьная, д.1, с. Зюри,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422153

тел.(факс): (85563) 3-87-31; e-mail: Nsnd.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТҮБЭН ШҮЛӘНГЕР
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Мәктәп ур., 1 нче йорт, Жөри авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422153

Решение
“16” март 2021 ел

Карар
№1-6

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгөр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгөр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгөр авыл жирлеге Советы КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгөр авыл жирлеге Советының 2018 елның 18 июнендейгэ 1-33 нче номерлы каары белән кабул ителгән «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгөр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына күшымта нигезендә үзгәрешләр кертергә.

2. Элеге каарны законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве уздыру ёчен жибәрергә.

3. Элеге каарны дәүләт теркәвенә алынганнан соң, Мамадыш муниципаль районының рәсми mamadysh.tatarstan.ru сайтында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга.

4. Элеге каар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгөр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 89 статьясындагы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Элеге каарның үтэлеше буенча жаваплылыкны Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләңгер авыл жирлөгө башлыгы Е.М.Михайловаға йөклөргө.

Башлық, Татарстан Республикасы

Мамадыш муниципаль район

Түбән Шүләңгер авыл жирлөттө **Совет** түркисе

Е.М.Михайлова

Edward S.

Мамадыш муниципаль районы
Түбән Шүләңгер авыл жирлеге Советының
16.03.2021 ел, № 1-6 каарына
1 иче күшымта.

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләңгер авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелүче үзгәрешләр

1. 5 статьяга түбәндәге эчтәлекле 20 пункт өстәргә:

«20) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү түрында карап кабул итү, рөхсәтsez төзелгән корылманы жимерү яисә аны капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен жир белән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында, яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталъ төзелеш объектлары параметрларына туры китерү түрында карап кабул итү».

6 статьяның 1 елешенә түбәндәге эчтәлекле 16, 17 пунктлар өстәргә:

«16) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гайлә эгъзаларына хезмәткәр күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытка торак урыны бири;

17) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру»;

3. 10 статьяда:

3.1. түбәндәге эчтәлекле яна унбишенче абзац өстәргә:

«инициативалы проектлар;»;

3.2. унбишенче абзацны уналтынчы абзац дип санарга;

4. II бүлеккә түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

«15.1 статья. Инициатив проектлар

1. Жирлек халкы яисә аның өлеше очен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган жирлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе Жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны тәкъдим итүгэ жирлек территориясендә яшәүче уналты яшькә житкән ун гражданнан да ким булмаган инициатив төркем, территориаль ижтимагый үзидарә органнары авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) хокуклы. Инициатив төркемнен минималь саны Жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметелергә мөмкин. Жирлек Советының норматив хокукий акты нигезендә проект инициаторы булу хокуку шулай ук тиешле Жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проектта түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

1) муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирламасы;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәклө чыгымнарының алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт белән катнашуы турында белешмәләр;

7) планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен жирле бюджет акчаларын файдалану күздә тотылган очракта, аның күләмен күрсәтү;

8) Жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешенә жирлек Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;

9) Жирлек Советының норматив хокукий актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициатив проект, Башкарма комитет каравына кертелгәнче, инициатив проект турында фикер алышу, аның шәһәр халкы яки аның өлешендә яшәүче халык мәнфәтләренә туры килүен, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлыгын билгеләү, шулай ук гражданнар жыельышы яки конференциясе тарафыннан инициатив проектка ярдәм итү турында карап кабул итү максатларында гражданнар жыельышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча

гражданнар жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта, бер жыелышта яки бер гражданнар конференциясендә берничә инициатив проект каралырга мөмкин.

Жирлек Советының норматив хокукий акты белән шулай ук гражданнарны сораштыру гражданнарның инициатив проектка теләктәшлек итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклауны сорашып белешү, аларның имзаларын жыю юлы тәртибендә башкару каралырга мөмкин.

Проект инициаторлары Башкарма комитетка инициатив проектны гражданнар жыелышы яки конференциясе беркетмәсен, гражданнар арасында сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) шәһәр халкы яки аның өлешендә яшәүче халык тарафыннан инициатив проектны хуплауны раслаган имзалы кәгазыләр белән бергә тапшыралар.

5. Инициатив проектны Башкарма комитетка тапшыру турындагы мәгълүмат инициатив проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүматтелекоммуникация чөлтәрендә Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш, анда әлеге статьяның З өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Үзләренең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен тәкъдим итү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү срокын күрсәтеп, башкарма комитетка хәбәр итәлә. Үзләренең искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшкә житкән жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Күрсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат составына әлеге жирлек көргән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында күрсәтелгән мәгълүмат авыл торак пунктының старостасы тарафыннан гражданнарга житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан аны керткән көннән алып 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның буенча эшне жирле бюджет турындагы карапда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау (жирле бюджет турындагы карапга үзгәрешләр керту) тәртибе нигезендә тиешле максатларда дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты түбәндәге очракларның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карап кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнен һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары таләпләренә, жирлек Уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәkle вәкаләtlәре һәм хокуклары булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) формалаштыру чыганагы инициатив түләүләр булмаган инициатив проектны гамәлгә ашыру очен кирәkle ҹаралар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук компетенцияләре нигезендә аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органы каравына тәкъдим итәргә хокуклы.

9. Инициатив проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер альшу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе Жирлек советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу очен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту очен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12 өлешләрендәге таләпләр кулланылмый.

11. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, жирлекнең башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны төзү һәм эшчәнлек тәртибе Жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә. Коллегия органның (комиссиянең) составы Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый чакта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми

санының яртысы Жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проектның инициаторлары, тиешле Поселение территорииясендә яшәүче гражданныар жынысы, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башка гражданныар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә ижтимагый контролльне гамәлгә ашырырга хокуклы.

14. Инициатив^{*} проектны Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан караутуринда, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы туринда, шул исәптән акчаларны куллану туринда, аны гамәлгә ашыруда кызыксынуучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы туринда мәгълүмат, басылып чыгарга (халыкка житкерергә) һәм Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары туринда Жирлек Башкарма комитеты хисабы Инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алыш 30 календарь көн эчендә Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә бастырылып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Күрсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат составына әлеге Жирлек кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктинда күрсәтелгән мәгълүмат авыл торак пунктинде старостасы тарафыннан гражданныарга житкерелергә мөмкин.»;

5. 16 статьяда:

5.1. 9 өлешкә түбәндәгә эчтәлекле 7 пункт өстәргә:

«7) инициатив проект туринда фикер алышу һәм аны хуплау турындағы мәсьәлә буенча карар кабул итү.»;

5.2. түбәндәгә эчтәлекле 10.1 өлеш өстәргә:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары проект инициаторлары буларак инициатив проектны тәкъдим итәргә мөмкин.»;

6. 19 статьяның 6 өлешенә түбәндәгә эчтәлекле 4.1 пункт өстәргә:

«4.1) авыл торак пункттында яшэүчелэр өчен өстенлекле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча инициатив проект керту инициативасы белән чыгарга хокуклы;»;

7. 21 статьяда:

7.1. 1 өлештә «һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары» сүzlәреннән соң «инициатив проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре,» сүzlәрен өстәргә;

7.2. Түбәндәгә эchtәлекле 1.1 өлеш өстәргә:

«1.1. Инициатив проектлар керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшэүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәру тәртибе Жирлек Советы карары белән билгеләнә.»;

8. 23 статьяда:

8.1. 2.1 өлештә «торак пунктта яшэүчеләрнең» сүzlәреннән соң «(яисә аның территориясенең өлешләре)» сүzlәрен өстәргә;

8.2. 3 өлешкә түбәндәгә эchtәлекле 5 пункт өстәргә:

«5) Жирлек составына керә торган торак пункт территориясе өлешендә Татарстан Республикасы законы нигезендә торак пункт территориясенең әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча.»;

8.3. 4 өлештә «гражданнар» сүzenнән соң «, моңа «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.3 пунктында каралган очрак керми» сүzlәрен өстәргә;

8.4. Түбәндәгә эchtәлектәге 4.1 пункт белән тулыландырырга:

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.3 пунктында каралган гражданнар жыены, кимендә 10 кеше булган торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшэүчеләр төркеме инициативасы белән, жирлек Советы тарафыннан чакырыла ала.

Гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин жирлек составына керүче

торак пункт территориясенең бер өлешиңең чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

9. 24 статьяда:

9.1. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле жомлә өстәргә:

«Гражданнарың инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда уналты яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек яки аның өлешиндә яшәүчеләр катнашырга хокуклы..»;

9.2. 3 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

«3) уналты яшькә житкән жирлектә яисә аның өлешиндә яшәүчеләрнең, әлеге инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарың фикерен ачыклау өчен гамәлгә ашыру тәкъдим ителә»;

9.3. 5 өлештә:

9.3.1 абзацта «Жирлек советы. Каарда» сүзләрен «Жирлек советы» сүзләренә алмаштырырга. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге <http://mamadysh.tatarstan.ru>. рәсми сайты кулланыла ала. Каарда»;

9.3.2. Түбәндәге эчтәлекле 6 пункт өстәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтыннан файдаланып гражданнардан сораштыру үткәрелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

9.4. 7 өлешиң 1 пунктында «яисә Жирлектә яшәүчеләрне» сүзләрен өстәргә.»;

10. 31 статьяда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса» сүзләрен өстәргә;

11. 44 статьяда:

11.1. 5 пунктта «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса» сүзләрен өстәргә.;

11.2. түбәндәге редакциядәге 5.1 пункт өстәргә:

«5.1. Жирлек башлыгы түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

- 1) дәүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар биләргә;
- 2) шәксән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;
- 3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финансhana алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән федераль дәүләт хакимияте органнарының үзара нигезендә килешүләрдә башкасы каралмаган булса;
- 4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дәүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында оченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә башка вәкил булырга;
- 5) хезмәт эшчәнлеге очен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэмин итү чарапарын хезмәткә карамаган максатларда файдаланырга;
- 6) дайми нигездә Жирлек башлыгы вазыйфасын биләүче зат буларак бастырып чыгарылган һәм чыгыш ясаган очен гонорарлар алырга;
- 7) Россия Федерациясе законнарында каралмаган хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата һәм башка бүләкләүләр (ссудалар, акчалата һәм бүтән төрле бүләкләүләр, хезмәтләр, күцел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары очен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алырга. Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә алынган бүләкләр жирлек жирлегенең милке дип таныла һәм акт буенча муниципаль органга тапшырыла. Жирлек башлыгы вазыйфасын биләгән зат беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына һәм башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;
- 8) билгеләнгән тәртипкә карамастан чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнең, бүтән ижтимагый берләшмәләрнең һәм башка оешмаларның мактаулы һәм махсус исемнәрен, бүләкләрен һәм бүтән мактау билгеләрен (фән һәм спорт өлкәләреннән тыш) кабул итәргә;
- 9) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән, Россия Федерациясе законнары нигездә башкарыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары яисә муниципаль органнар белән чит дәүләтләрнең дәүләт яисә муниципаль органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән килешүләр буенча Россия Федерациясе чикләреннән хезмәт командировкаларына барырга;
- 10) әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә дәүләт хакимиятенең федераль органнарының чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән

ұзара мөнәсәбәтләрендә башкасы каралмаган булса, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә;

11) хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда федераль закон нигезендә хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә мәгълүм булган чикле мәгълүмненнан файдалануга көртегән белешмәләрне фаш итәргә яисә кулланырга.

12) түбәндәге очраклардан тыш коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнен сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтененең гомуми жыельышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнен сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, Жирлек сайлау комиссиясе аппаратында, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтененең гомуми жыельышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына (Татарстан Республикасы министрына) алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләрнен башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында Жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) жирлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнен идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү;);

д) федераль законнанда каралган башка очраклар.»;

12.46 статьяда:

12.1. 8 пунктны «әгәр дә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкача каралмаган булса.» сүzlәрен өстәп тулыландырырга;

12.2. киләсе эчтәлектәге 8.1 пункт өстәргә:

« 8.1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы жирлек башлыгы урынбасары хокуклы түгел:

- 1) дәүләт хакимиите органнарында һәм жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар биләргө;
- 2) шәксән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шәғыльләнергә;
- 3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шәғыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән федераль дәүләт хакимиите органнарының үзара нигезендә килешүләрдә башкасы каралмаган булса;
- 4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дәүләт хакимиите органнарында һәм жирле үзидарә органнарында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә башка вәкил булырга;
- 5) хезмәт эшчәнлеге өчен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэмин итү чарапарын хезмәткә карамаган максатларда файдаланырга;
- 6) дайми нигездә Жирлек башлыгы вазыйфасы урынын биләүче зат буларак бастырып чыгарылган һәм чыгыш ясаган өчен гонорарлар алырга;
- 7) Россия Федерациясе законнарында каралмаган хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата һәм башка бүләкләүләр (ссудалар, акчалата һәм бүтән төрле бүләкләүләр, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алырга. Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә алынган бүләкләр жирлек жирлегенең милке дип таныла һәм акт буенча муниципаль органга тапшырыла. Жирлек башлыгы вазыйфасы урынын биләгән зат беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына һәм башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне тапшыргач, Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;
- 8) билгеләнгән тәртипкә карамастан чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнең, бүтән ижтимагый берләшмәләрнең һәм башка оешмаларның мактаулы һәм маҳсус исемнәрен, бүләкләрен һәм бүтән мактау билгеләрен (фән һәм спорт өлкәләреннән тыш) кабул итәргә;
- 9) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән, Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары яисә муниципаль органнар белән чит дәүләтләрнең дәүләт яисә муниципаль органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән килешүләр буенча Россия Федерациясе чикләреннән хезмәт командировкаларына китү;

10) әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә дәүләт хакимиятенең федераль органнарының чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән үзара мөнәсәбәтләрендә башкасы каралмаган булса, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә;

11) хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда федераль закон нигезендә хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә мәгълүм булган чикле мәгълүмматтан файдалануга кертелгән белешмәләрне фаш итәргә яисә кулланырга.

12) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешмаларын, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, Жирлек сайлау комиссиясе аппаратында, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешмаларын, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына (Татарстан Республикасы министрына) алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә яклау;

г) жирлек исеменнән оешманы гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капитальындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючи (акционер) булган оешмаларын идарә иту органнарында һәм Ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар.»

13.50 статьяда:

13.1.1 өлешендәгә З пунктын түбәндәгә эчтәлекле абзац өстәргә:

«Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә үз белдеге белән төзелгән корылманы суту, үз белдеген белән корылган корылманы суту яки аны рөхсәт ителгән төзелеш параметрларына туры китерү, үзгәртеп кору, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары, яисә федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр белән тәнгәлләштерү турында каарлар кабул итә.»;

13.2. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына вазыйфа хезмәткәре күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытка торак урыны бирә;

- алкоголь, наркотик яисә башка иссереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәту чараларын гамәлгә ашыра.»;

14. 59 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен дайми булмаган рәвештә гамәлгә ашыру өчен тулаем алганда айга алты эш көне тәшкил иткән чорга эш урынын(вазыйфасын) саклап калу гарантияләнә.»

15. 80 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« Жирлек Советының тиешле бюджет керемнәренең гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм бюджет турындагы каар проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән муниципаль норматив хокукий актлары агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджетка үзгәрешләр керткәндә Чираттагы финанс елында исәпкә альна.»;

16. 82 статьяда:

16.1. 1 өлештә «торак пункт» сүzlәреннән соң «(яисә аның территориясенең бер өлеше)» сүzlәрен өстәргә;

16.2. 2 өлештә «һәм 4.1» сүzlәрен «, 4.1 һәм 4.3» сүzlәренә алмаштырырга.

17. XIII бүлеккә түбәндәге редакциядә 82.1 статьясын өстәргә:

«82.1 статья. Инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс яғыннан һәм башкача тәэммин итү

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы (09.11.2020 редакциясендә) Федераль законның 26.1 статьясында каралган

инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү чыганагы булып, муниципаль берәмлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан бирелгән инициатив түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансферлар күләмнәрен исәпкә алып, инициатив проектларны гамәлгә ашыруга жирле бюджет турында карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә, конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе законнары нигезендә ирекле нигездә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган гражданнарның, индивидуаль эшкуарларның һәм төзелгән юридик затларның акчалары анлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтиҗәләре буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түләүләрнең калган өлеше булган очракта, курсателгән түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Жирле бюджетка күчерелгән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе Советның норматив хокукий акты белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук кызыксынган затларның ихтыярий мөлкәти һәм (яисә) хезмәт белән катнашу рәвешендә дә тәэмин ителергә мөмкин.»;

83 статьяның I өлешенә түбәндәге редакциядә абзац өстәргә:

«Муниципаль эчке үзләштерүләр (заимствования) дигәндә, муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә заем акчаларыннан жирле бюджетка Жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак Жирлекнең бурыч йөкләмәләре туа.».